

بانک ملت (شرکت سهامی عام)

فهرست مندرجات

شماره صفحه	عنوان
(۱) الی (۱۲)	گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی
۱ الی ۱۵۸	صورت‌های مالی تلفیقی گروه و بانک

سازمان حسابرسی

گزارش حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی
به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام
بانک ملت (شرکت سهامی عام)

گزارش نسبت به صورتهای مالی

مقدمه

۱ - صورتهای مالی تلفیقی گروه و بانک ملت (شرکت سهامی عام) شامل ترازنامه‌ها به تاریخ ۳۰ اسفند ۱۳۹۹ و صورتهای سود و زیان، سود و زیان جامع، تغییرات در حقوق صاحبان سهام و جریان وجوه نقد برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور و یادداشتهای توضیحی ۱ تا ۶۷ توسط این سازمان، حسابرسی شده است.

مسئولیت هیأت مدیره در قبال صورتهای مالی

۲ - مسئولیت تهیه صورتهای مالی یاد شده طبق استانداردهای حسابداری، با هیأت مدیره بانک است. این مسئولیت شامل طراحی، اعمال و حفظ کنترلهای داخلی مربوط به تهیه صورتهای مالی است به گونه‌ای که این صورتهای عاری از تحریف با اهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه باشد.

مسئولیت حسابرس و بازرسی قانونی

۳ - مسئولیت این سازمان، اظهار نظر نسبت به صورتهای مالی یاد شده بر اساس حسابرسی انجام شده طبق استانداردهای حسابرسی است. استانداردهای مزبور ایجاب می‌کند این سازمان الزامات آئین رفتار حرفه‌ای را رعایت و حسابرسی را به گونه‌ای برنامه‌ریزی و اجرا کند که از نبود تحریف با اهمیت در صورتهای مالی، اطمینان معقول کسب شود.

حسابرسی شامل اجرای روشهایی برای کسب شواهد حسابرسی درباره مبالغ و دیگر اطلاعات افشاء شده در صورتهای مالی است. انتخاب روشهای حسابرسی، به قضاوت حسابرس، از جمله ارزیابی خطرهای تحریف با اهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه در صورتهای مالی، بستگی دارد. برای ارزیابی این خطرها، کنترل‌های داخلی مربوط به تهیه و ارائه صورتهای مالی به منظور طراحی روشهای حسابرسی مناسب شرایط موجود و نه به قصد اظهار نظر نسبت به اثر بخشی کنترلهای داخلی بانک، بررسی می‌شود. حسابرسی همچنین شامل ارزیابی مناسب بودن رویه‌های حسابداری استفاده شده و معقول بودن برآوردهای حسابداری انجام شده توسط هیئت مدیره و نیز ارزیابی کلیت ارائه صورتهای مالی است.

این سازمان اعتقاد دارد که شواهد حسابرسی کسب شده برای اظهار نظر مشروط نسبت به صورتهای مالی تلفیقی گروه و بانک کافی و مناسب است.

همچنین این سازمان مسئولیت دارد ضمن ایفای وظایف بازرس قانونی، موارد لازم و نیز موارد عدم رعایت الزامات قانونی مقرر در قوانین پولی و بانکی، اصلاحیه قانون تجارت و مفاد اساسنامه بانک را به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام گزارش کند.

مبانی اظهار نظر مشروط

۴ - براساس مفاد ماده ۳۴ اساسنامه صندوق بازنشستگی کارکنان بانکها، کسری منابع صندوق میبایست توسط بانکهای عضو آن تامین شود. براساس محاسبات اکچوئری، سهم بانک مورد گزارش از کسری منابع صندوق تا پایان سال ۱۳۹۹ مبلغ ۳۱۳٫۲۷۰ میلیارد ریال (تا پایان سال ۱۳۹۸ مبلغ ۸۴۴٫۱۲۱ میلیارد ریال) تعیین گردیده است. بانک ضمن اعتراض به معیارهای مورد نظر در محاسبات اکچوئری در مقطع خصوصی سازی (پایان سال ۱۳۸۷) و بعد از آن، از این بابت صرفاً مبلغ ۲۲۲٫۴۱ میلیارد ریال (یادداشت توضیحی ۲۶ صورتهای مالی) ذخیره در حسابها منظور نموده است. با توجه به مراتب فوق، احتساب ذخیره اضافی در حسابها ضروری است، لیکن تعیین میزان دقیق آن منوط به مشخص شدن نتایج اعتراض بانک خواهد بود.

۵ - سرفصل مطالبات از دولت (یادداشت توضیحی ۱۱) شامل مبلغ ۷٫۷۲۰ میلیارد ریال (سال مالی قبل ۲۶٫۲۵۲) سود دیرکرد سنوات قبل و مبلغ ۸٫۷۲۴ میلیارد ریال هزینه اکچوئری قبل از خصوصی سازی است که به دلیل عدم انطباق با مصوبه شماره ۹۳۴۳-۹۶/م/ت/۵۳۸۷۵ مورخ ۱۳۹۶/۵/۲۳ هیئت وزیران و عدم ارائه مستندات مربوط، قابل انتساب به عنوان مطالبات از دولت نیست. مضافاً تعدیل سود شناسایی شده سنوات قبل منجر به کاهش درآمد سال جاری به مبلغ ۱۳٫۲۹۷ میلیارد ریال گردیده در حالیکه میبایست به حساب بدهکار سود انباشته ابتدای سال منظور شود. تعدیل حسابها از بابت موارد فوق ضروری است و در صورت اصلاح، سود انباشته ابتدای سال مالی و مطالبات از دولت به ترتیب مبالغ ۲۶٫۹۴۹ میلیارد ریال و ۱۶٫۴۴۴ میلیارد ریال کاهش و سود سال جاری مبلغ ۱۰٫۵۰۵ میلیارد ریال افزایش خواهد یافت.

۶ - طبقه‌بندی مطالبات بانک و محاسبه ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول به نحو مناسب انجام نشده و الزامات دستورالعمل‌های مربوط " درخصوص طبقه‌بندی و اعمال ضرایب و وثایق به طور کامل رعایت نگردیده است. مضافاً بانک بابت تسعیر مطالبات ارزی غیرجاری مبلغ ۱۷۲,۴۲۹ میلیارد ریال سود تسعیر شناسایی نموده و بدون ارائه صورت‌ریز و وثائق مربوط، اقدام به احتساب هزینه مطالبات مشکوک‌الوصول معادل مبلغ فوق نموده است. (یادداشت توضیحی ۴۵ و ۴۹) همچنین مفاد دستورالعمل شناسایی درآمد تسهیلات درخصوص برخی از عقود رعایت نگردیده است. با توجه به موارد فوق تعدیل سود تسعیر و ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول در رعایت استانداردهای حسابداری و متناسب با دستورالعمل‌های مربوط ضروری است. لیکن تعیین میزان قطعی آن در شرایط حاضر برای این سازمان میسر نیست.

۷ - به شرح یادداشت توضیحی ۲۴، بابت مالیات عملکرد سنوات ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ مطابق رأی هیئت حل اختلاف بدوی و برگ تشخیص صادره جمعاً مبلغ ۱۴۷,۹۵۱ میلیارد ریال مطالبه گردیده است. بانک ضمن اعتراض به مبانی تشخیص از این بابت مبلغ ۵۴,۱۲۹ میلیارد ریال بدهی مالیاتی در حسابها منظور و یا پرداخت نموده است. همچنین بابت مالیات عملکرد سال جاری براساس درآمد مشمول مالیات ابرازی مبلغ ۳۶,۳۵۵ میلیارد ریال بدهی مالیاتی در حسابها منظور شده است. با توجه به مراتب فوق و سوابق مالیاتی بانک (مطالبه مالیات سود تسعیر با نرخ نیمایی) احتساب بدهی مالیاتی بیشتر در حسابها ضروری است، لیکن تعیین میزان دقیق آن منوط به اعلام نظر نهایی اداره امور مالیاتی است. ضمناً مبلغ ۱۰۴,۰۰۰ میلیارد ریال تعدیل مالیات عملکرد سنوات قبل به حساب سود و زیان سال مالی مورد گزارش منظور شده که در رعایت استانداردهای حسابداری مستلزم تعدیل و تجدید آرایه ارقام مقایسه‌ای صورتهای مالی است.

سازمان حسابرسی

۸ - طی سال مالی مورد گزارش مبلغ ۱۸,۰۵۳ میلیارد ریال درآمدهای اوراق مشارکت ارزی شرکت نفت و گاز پارس و مبلغ ۱۲,۱۹۲ میلیارد ریال از درآمد تسهیلات اعطایی به شرکت‌های پتروسینا آریا و مهندسی ساختمان صنایع نفت (یادداشت توضیحی ۱۲) شناسایی نگردیده است. در صورت اصلاح حسابها سود سال جاری و تسهیلات اعطایی دولتی (یادداشت توضیحی ۱۲) به مبلغ ۳۰,۲۴۵ میلیارد ریال افزایش خواهد یافت.

۹ - مطابق یادداشتهای توضیحی ۱۵-۸، ۳۳ و ۴۵ صورتهای مالی، داراییها و بدهیهای پولی ارزی بانک براساس نرخهای اعلامی بانک مرکزی ۱۹۰,۰۰۰ ریال برای هر یورو و ۱۵۹,۰۰۰ ریال برای هر دلار (سال مالی قبل هر یورو ۱۰۲,۰۰۰ ریال و هر دلار ۹۰,۰۰۰ ریال) و سایر اسعار برمبنای نرخ برابری آن به یورو در پایان هر سال تسعیر گردیده و از این بابت مبلغ ۴۱۶,۳۷۹ میلیارد ریال (سال مالی قبل مبلغ ۱۰۹,۹۶۴ میلیارد ریال) به حساب خالص سود (زیان) مبادلات و معاملات ارزی و مبلغ ۱۷,۱۷۵ میلیارد ریال (سال مالی قبل ۵,۹۸۵ میلیارد ریال) به حساب تفاوت تسعیر ارزش عملیات خارجی منظور گردیده است. طبق استانداردهای حسابداری در صورت وجود نرخهای متعدد برای یک ارز، از نرخی برای تسعیر استفاده می شود که جریانهای نقدی آتی ناشی از معامله یا مانده حساب مربوط، بر مبنای آن تسویه می گردد. لذا نحوه عمل فوق منطبق با استانداردهای حسابداری نبوده و به این ترتیب اصلاح صورتهای مالی از بابت موارد فوق ضروری است، لیکن به دلیل عدم دسترسی به نرخ ارز قابل دسترس جهت تسویه بدهیها و وصول مطالبات ارزی، تعیین تعدیلات مورد لزوم بر صورتهای مالی در حال حاضر برای این سازمان مشخص نیست.

۱۰ - سرمایه گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار گروه (یادداشت توضیحی ۱-۴-۱۴) شامل مبلغ ۲۰,۱۴۹ میلیارد ریال بهای واحدهای صندوق سرمایه گذاری اختصاصی بازارگردانی ملت بوده که در رعایت الزامات استانداردهای حسابداری مبلغ مذکور می بایست تحت عنوان سهام خزانه در حقوق صاحبان سهام منعکس شود. ضمناً بابت تغییر در نسبت حقوق مالکانه منافع فاقد حق کنترل در واحدهای تجاری فرعی از بابت انعکاس تفاوت مبلغ تعدیل منافع فاقد حق کنترل و ارزش منصفانه مابه ازای پرداختی یا دریافتی به طور مستقیم در حقوق مالکانه، تعدیل

لازم بعمل نیانگده است.

سازمان حسابرسی

۱۱ - الزامات استانداردهای حسابداری در خصوص نحوه ارائه و افشاء صورتهای مالی در مواردی از جمله رایحه صورت وضعیت مالی به تاریخ ابتدای سال مالی قبل با توجه به تجدید رایحه صورتهای مالی، انعکاس تعدیلات سنواتی در صورت سود و زیان جامع، ارائه صحیح جریانهای نقدی حاصل از فعالیت های عملیاتی و تامین مالی، اعمال روش ارزش ویژه در خصوص سرمایه گذاری در شرکتهای وابسته، طبقه بندی صحیح سرمایه گذاری های سریع المعامله، جدول دارایی های ثابت گروه به تفکیک هر طبقه، افشای آثار ناشی از استاندارد حسابداری مالیات بر

درآمد و اعمال رویه یکسان درخصوص حسابداری سرمایه‌گذاری‌های سریع‌المعامله گروه رعایت نگردیده است. همچنین الزامات افشای اطلاعات اهم ریسک‌های موجود در صنعت بانکداری از جمله نتایج آزمون و تحلیل کفایت نقدینگی، تحلیل تاثیر سرمایه‌گذاری‌ها و نرخ ارز بر صورت سود و زیان و اطلاعات تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط و کلان رعایت نگردیده است.

۱۲- درخصوص سرفصل سرمایه‌گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار (یادداشت توضیحی ۱۴) موارد زیر قابل طرح است:

۱۲-۱- صورت‌ریز و صورتهای مالی حسابرسی شده سایر سرمایه‌گذاریهای خارجی به مبلغ ۱۵۳۱ میلیارد ریال معادل ۱۷۲/۱ میلیون یورو (سال مالی قبل ۲۱۹/۶ میلیون یورو) و همچنین صورتهای مالی حسابرسی شده بانکهای PIB و فی بانک به این سازمان ارایه نشده است. مضافاً مطالبات از شرکتهای فرعی و وابسته شامل مبلغ ۴۰۷۹ میلیارد ریال. (یادداشت توضیحی ۱-۱۵) بابت سود سهام شناسایی شده سرمایه‌گذاری فوق از سنوات قبل است.

۱۲-۲- شرکت فرعی گروه مالی ملت تعدادی از سهام شرکتهای بورسی را جمعاً به مبلغ ۴۹۲۰ میلیارد ریال به صورت وکالتی از اشخاص وابسته و در قالب تفاهم‌نامه خریداری نموده و مبلغ ۱۳۲۱ میلیارد ریال از بابت آن سود سهام در سال جاری شناسایی نموده است. به استناد مفاد ابلاغیه شماره ۲۳/۴۴۰/ب/۹۶ مورخ ۱۳۹۶/۵/۲۸ سازمان بورس اوراق بهادار و قسمت ب ماده ۳۶ احکام دائمی برنامه توسعه کشور، این گونه معاملات خارج بورس فاقد اعتبار است.

با توجه به مراتب فوق تعیین آثار احتمالی ناشی از دسترسی به شواهد مورد لزوم بر صورتهای مالی گروه برای این سازمان امکان پذیر نیست.

۱۳- پاسخ تأییدیه‌های درخواستی از صندوق توسعه ملی بابت تسهیلات دریافتی و سهم سود متعلقه به مبلغ ۱۴۹۴۴۵۳ میلیارد ریال (یادداشت توضیحی ۲۵)، حساب ذخیره ارزی به مبلغ ۳۶۹۹ میلیارد ریال (یادداشت توضیحی ۲۱)، اوراق مشارکت ارزی شرکت نفت و گاز پارس (یادداشت توضیحی ۱۲) به مبلغ ۲۵۳۳۳۶ میلیارد ریال و ۶۹ فقره حسابهای ارزی به مبلغ ۱۲۷۶۷۶ میلیارد ریال و همچنین تأییدیه وکیل حقوقی بانک تاکنون دریافت نگردیده است. همچنین پاسخ تأییدیه سرفصل‌های موجودی نقد، تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص

دولتی و سایر دارایی‌ها (یادداشت‌های توضیحی ۹، ۱۲ و ۲۰ صورتهای مالی)، مبالغ ۵۳۴۶ میلیارد ریال و ۲۸۶۰۳ میلیارد ریال به ترتیب بیشتر و کمتر از مبالغ منعکس در حسابها است. همچنین علی‌رغم راه‌اندازی سیستم بانکداری متمرکز تاکنون بابت وضعیت پرونده‌های سنواتی و تسهیلات ارزی به طور کامل اجرایی نشده و به تبع آن ارقام در راه به موقع رفع نگردیده است. و سرفصل ارقام در راه (یادداشت توضیحی ۴-۲۰) شامل ارقام باز بدهکار و بستانکار (ارزی و ریالی) متعددی است که تا تاریخ این گزارش تعیین تکلیف نشده است. اثبات مبالغ فوق از طریق سایر روش‌های حسابرسی نیز میسر نشده است. با توجه به مراتب فوق تعیین آثار احتمالی ناشی از رفع مغایرات مذکور و دریافت تأییدیه‌ها و همچنین رفع ارقام باز سنواتی در راه، بر صورتهای مالی مورد گزارش برای این سازمان امکان‌پذیر نگردیده است.

اظهار نظر مشروط

۱۴- به نظر این سازمان، به استثنای آثار موارد مندرج در بندهای ۴ الی ۱۱ و همچنین به استثنای آثار احتمالی موارد مندرج در بند ۱۲ و ۱۳ صورتهای مالی یاد شده در بالا، وضعیت مالی گروه و بانک ملت (شرکت سهامی عام) در تاریخ ۳۰ اسفند ۱۳۹۹ و عملکرد مالی و جریان‌های نقدی گروه و بانک را برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور، از تمام جنبه‌های با اهمیت، طبق استانداردهای حسابداری، به نحو مطلوب نشان می‌دهد.

تأکید بر مطلب خاص

۱۵- به شرح یادداشت‌های توضیحی ۱-۲-۲-۱ و ۲۱ صورتهای مالی، بانک با ثبت تعهدات ارزی با نرخ مرجع در سامانه بانک مرکزی (موضوع دستورالعمل تعهدات ارزی به شماره ۶۰/۱۰۱۵ مورخ ۱۳۹۶/۹/۱۶ بانک مرکزی) مدعی تخصیص مبلغ ۱٫۱۶۹ میلیون دلار از آن بانک بوده و از این بابت مبلغ ۳۶٫۴۷ میلیارد ریال (معادل نرخ تسعیر تا پایان سال ۱۳۹۴) به حساب طلب از بانک مرکزی و مبلغ ۱۷٫۸۰۵ میلیارد ریال (معادل تسعیر با نرخ مرجع) به حساب بدهی به بانک مرکزی (یادداشت توضیحی ۲۱) و مابه‌التفاوت به مبلغ ۱۸٫۳۴۲ میلیارد ریال به حساب سود تسعیر در سنوات قبل منظور شده است. مضافاً در سال ۱۳۹۰ مبلغ ۲٫۵۳۷ میلیارد ریال (یادداشت توضیحی ۲-۲-۲-۱۰) توسط بانک مرکزی از حساب بانک برداشت و به حساب خزانه واریز شده است. تعیین تکلیف مبالغ فوق مستلزم هماهنگی با دولت و بانک مرکزی بوده که علی‌رغم پیگیری نتیجه آن تاکنون مشخص نشده است. اظهار نظر این سازمان در اثر مفاد این بند مشروط نشده است.

۱۶- به شرح یادداشت توضیحی ۴-۲-۲-۱۰ به استناد مصوبه شماره ۱۶۴۵۳۷/ت ۵۶۹۶۲ هـ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶ هیئت وزیران، مابه‌التفاوت نرخ بهای تمام شده ارز و نرخ اعلامی بانک مرکزی در مقطع ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ (هر دلار ۹۰٫۰۰۰ ریال) در راستای اجرای ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید، بابت تسهیلات ارزی تسویه شده مشتریان از حساب ذخیره ارزی مبلغ ۵۵٫۲۴۳ میلیارد ریال به حساب طلب از بانک مرکزی (یادداشت توضیحی ۱۰) منظور شده است که پذیرش آن مطابق مصوبه مذکور مستلزم رسیدگی ویژه می‌باشد. اظهارنظر این سازمان در اثر مفاد این بند مشروط نگردیده است.

سایر اطلاعات

۱۷- مسئولیت "سایر اطلاعات" با هیئت‌مدیره بانک است. سایر اطلاعات شامل اطلاعات موجود در گزارش تفسیری مدیریت است.

اظهارنظر این سازمان نسبت به صورت‌های مالی، در برگیرنده اظهارنظر نسبت به "سایر اطلاعات" نیست و نسبت به آن هیچ نوع اطمینانی اظهار نمی‌شود. در ارتباط با حسابرسی صورت‌های مالی، مسئولیت این سازمان مطالعه "سایر اطلاعات" به منظور شناسایی مغایرت‌های با اهمیت آن با صورت‌های مالی یا با شناخت کسب شده در فرآیند حسابرسی و یا تحریف‌های با اهمیت است. در صورتی که این سازمان به این نتیجه برسد که تحریف با اهمیتی در "سایر اطلاعات" وجود دارد، باید این موضوع را گزارش کند. در این خصوص نکته قابل گزارش وجود ندارد.

گزارش در مورد سایر الزامات قانونی و مقرراتی بانک ملت (شرکت سهامی عام)

گزارش در مورد سایر وظایف بازرسی قانونی

۱۸- مفاد ماده ۵ دستورالعمل بند "ب" ماده ۱۷ و ماده ۳۳ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران مبنی بر مجاز نبودن مؤسسات اعتباری در خصوص افتتاح و نگهداری حسابهای دولتی برای دستگاه‌های اجرایی از جمله شرکت ملی نفت ایران، شرکت‌های ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، ملی گاز ایران و دانشگاه علوم پزشکی ایران (بند الف ماده ۲۰ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور) و حداقل پانزده درصد از متوسط تسهیلات اعطایی بانکهای عامل غیرتخصصی به بخش کشاورزی (وفق ماده ۵ دستورالعمل اجرایی ماده ۴۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور) رعایت نگردیده است.

۱۹- مفاد تبصره ۲۱ قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور و ردیف درآمدی ۱۶۰۱۶۴ مندرج در قوانین بودجه سنوات ۱۳۹۶ الی ۱۳۹۹ در خصوص واریز ۲ درصد از درآمد دریافتی بابت تراکنش‌ها در نظام بانکداری الکترونیک به خزانه‌داری کل کشور رعایت نگردیده است.

۲۰- نسبت کفایت سرمایه بانک به شرح یادداشت توضیحی ۳-۷-۶۲ صورتهای مالی، براساس دستورالعمل محاسبه سرمایه نظارتی و کفایت سرمایه مؤسسات اعتباری به شماره ۹۸/۴۳۶۷۵۸ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۷ محاسبه شده، لیکن مفاد مواد ۲-۴، ۴-۴، ۴-۵، ۴-۱۱ به ترتیب بابت تعدیل سرمایه نظارتی بابت سهام بانک در تملک واحدهای تابعه، سرمایه‌گذاری متقابل در نهادهای مالی غیرتابعه، سرمایه‌گذاری خارج از حدود مقرر و دارایی‌های موزون شده به ریسک اعتباری رعایت نگردیده است. در صورت رعایت مواد فوق و در نظر گرفتن آثار بندهای ۴ الی ۱۰ این گزارش نسبت مذکور کاهش می‌یابد.

۲۱- توجه مجمع عمومی صاحبان سهام را هنگام تقسیم سود، به آثار بندهای ۴ الی ۱۰ و لحاظ نمودن بند ۲۰ این گزارش و مفاد ماده ۱۵ اساسنامه مبنی بر تقسیم ۱۰ درصد سود ویژه سالانه در صورت کاهش نسبت کفایت سرمایه از حد مقرر تعیین شده توسط بانک مرکزی و همچنین نامه شماره ۹۸/۴۵۰۵۰۸ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۸ بانک مرکزی مبنی بر اینکه سود ناشی از تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی قابل تقسیم نبوده و می‌تواند صرف افزایش سرمایه بانک گردد، جلب می‌نماید.

۲۲- موارد عدم رعایت الزامات قانونی مقرر در اصلاحیه قانون تجارت و مفاد اساسنامه بانک در سال

مالی مورد گزارش به شرح زیر است:
۲۲-۱- مفاد ماده ۱۰۶ اصلاحیه قانون تجارت مبنی بر ارسال نسخه صورتحساب مجمع عمومی به مرجع ثبت شرکت‌ها.

۲۲-۲- مفاد ماده ۱۱۹ اصلاحیه قانون تجارت و ۷۲ اساسنامه مبنی بر انتخاب رئیس و نائب رئیس هیئت‌مدیره در اولین جلسه هیئت‌مدیره.

۲۲-۳- مفاد ماده ۱۲۸ اصلاحیه قانون تجارت مبنی بر ارسال نسخه صورتجلسه هیئت مدیره در خصوص نام، مشخصات و حدود اختیارات مدیرعامل به مرجع ثبت شرکتها و آگهی در روزنامه رسمی.

۲۲-۴- مفاد ماده ۷ اساسنامه در ارتباط با سقف مجاز تملک سهام بانک به صورت مستقیم و غیرمستقیم توسط سایر اشخاص حقوقی حداکثر ۵ درصد (صندوق تامین آتیه کارکنان بانک ملت ۶/۴۵ درصد) و نیز تبصره یک ماده مذکور مبنی بر اینکه اشخاص حقوقی که تحت مدیریت بخش دولتی قرار دارند، نمی توانند در بانک سهامدار باشند. (شرکت سرمایه گذاری صبا-تأمین مالک ۳/۷ درصد سهام بانک می باشند).

۲۲-۵- مفاد ماده ۱۱ اساسنامه در ارتباط با ممنوعیت خرید سهام بانک توسط شرکت های تابعه (گروه مالی ملت دارای ۴/۳۹ درصد سهام بانک می باشد).

۲۲-۶- مفاد ماده ۱۱۴ اساسنامه در ارتباط با اعطای تسهیلات به ذینفع واحد و قبول تعهدات به نفع وی صرفاً در چارچوب ضوابط بانک مرکزی (در ارتباط با تسهیلات و تعهدات گروه مالی ملت، و شرکت فولاد مبارکه اصفهان) رعایت نشده است.

۲۲-۷- ماده ۱۱۷ اساسنامه مبنی بر اینکه بانک نمی تواند سهم خود را که متعلق به سهامداران است بابت تضمین تسهیلات اعطایی و یا تعهدات ایجاد شده به عنوان وثیقه بپذیرد. (شرکت سرمایه گذاری تأمین اجتماعی).

۲۲-۸- مفاد ماده ۱۱۸ اساسنامه مبنی بر احتساب ذخیره متناسب با طبقات هر یک از داراییها در چارچوب ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۲۲-۹- مفاد ۸۹ اساسنامه در خصوص اعلام دارندگان امضای مجاز کلیه اوراق و اسناد تعهدآور و شرایط و نحوه امضای آنها به مرجع ثبت شرکتها جهت درج در روزنامه رسمی.

۲۲-۱۰- پیگیری بانک جهت انجام تکالیف مقرر در مجمع عمومی عادی صاحبان سهام مورخ ۱۳۹۹/۴/۳۱ علاوه بر بندهای ۴ الی ۷، ۹، ۱۱ الی ۱۳، ۱۵، ۱۸، ۲۰، ۲۲، ۲۵-۱، ۲۵-۲ الی ۲۶، ۲۵-۲ این گزارش به نتیجه نهایی نرسیده است.

۲۳- معاملات مندرج در یادداشت توضیحی ۳-۶۳، به عنوان کلیه معاملات مشمول ماده ۱۲۹ اصلاحیه قانون تجارت که طی سال مالی مورد گزارش انجام شده و توسط هیئت مدیره بانک به اطلاع این سازمان رسیده، مورد بررسی قرار گرفته است. در مورد معاملات مذکور، مفاد ماده فوق مبنی بر کسب مجوز از هیئت مدیره و عدم شرکت مدیر ذینفع در رأی گیری رعایت شده و نظر این سازمان به شواهدی حاکی از اینکه معاملات مزبور با شرایط مناسب تجاری و روال عادی عملیات بانک انجام نگرفته باشد، جلب نشده است.

۲۴- گزارش هیئت مدیره، درباره فعالیت و وضع عمومی بانک، موضوع ماده ۲۳۲ اصلاحیه قانون تجارت، که به منظور تقدیم به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام تنظیم گردیده، مورد بررسی این سازمان قرار گرفته است. باتوجه به رسیدگیهای انجام شده، نظر این سازمان به موارد با اهمیتی که حاکی از مغایرت اطلاعات مالی مندرج در گزارش مذکور با اسناد و مدارک ارائه شده از جانب هیئت مدیره باشد، جلب نشده است.

گزارش در مورد سایر مسئولیتهای قانونی و مقرراتی حسابرس

۲۵- الزامات سازمان بورس و اوراق بهادار طی سال مالی مورد گزارش در موارد زیر رعایت نشده است:

۲۵-۱- مفاد بند ۲ ماده ۷ و ماده ۱۰ دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت های ثبت شده نزد سازمان بورس اوراق بهادار در خصوص ارائه گزارش هیئت مدیره به مجمع عمومی (ثبت صورت جلسه مجمع عمومی در مرجع ثبت شرکت ها در مواعد مقرر و ماده ۱۸ دستورالعمل انضباطی مبنی بر پرداخت کمک بلاعوض با تصویب مجمع عمومی عادی).

۲۵-۲- مفاد تبصره ۵ ماده ۴، تبصره ۲ ماده ۱۵، مواد ۱۶، ۲۱، ۲۸ و ۴۲ دستورالعمل حاکمیت شرکتی، شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران مبنی بر یک عضو مستقل هیئت مدیره با تحصیلات مالی، مستقل و غیرموظف بودن اکثریت اعضای کمیته انتصاب، استقرار و ارزیابی فرآیند اثربخشی هیئت مدیره بانک و اعضای

هیئت‌مدیره ذیربط در شرکت‌های فرعی و وابسته، ایجاد دبیرخانه مستقل هیئت‌مدیره، عدم تملک سهام شرکت اصلی توسط شرکت‌های فرعی، افشای اطلاعات با اهمیت هیئت‌مدیره و مدیرعامل، کمیته‌های تخصصی هیئت‌مدیره و اعضای آنها، عضویت در هیئت‌مدیره سایر شرکت‌ها به اصالت یا به نمایندگی، و رویه‌های حاکمیت شرکتی در پایگاه اینترنتی بانک و گزارش تفسیری مدیریت.

۲۵-۳- مفاد مواد ۱۰ و بند ۳ ماده ۱۱ دستورالعمل کنترل‌های داخلی ناشران پذیرفته شده در سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص ریاست کمیته حسابرسی با عضو غیرموظف هیات‌مدیره و الزامات افشای اطلاعات و تصویب معاملات اشخاص وابسته و همچنین مفاد بندهای ۱۲ و ۵۲ الزامات کنترل‌های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی در خصوص طراحی مکانیزم کسب اطمینان معقول از اثربخشی کنترل‌های داخلی گزارشگری مالی توسط کمیته حسابرسی و شناسایی، اندازه‌گیری و ارزیابی ریسک‌های مربوط به فناوری اطلاعات.

۲۵-۴- مفاد مواد ۳، ۴ و ۶ الزامات افشای اطلاعات اشخاص وابسته و اطلاعات معاملات به تفکیک طبقات رعایت نشده است.

۲۵-۵- تهیه گزارش تفسیری مطابق با ضوابط مربوط به طور کامل.

۲۶- براساس یادداشت توضیحی ۲-۲۵ صورتهای مالی، طبق مفاد "آیین‌نامه میزان و نحوه دریافت حق عضویت در صندوق ضمانت سپرده‌ها" حق عضویت سالانه هر بانک که تا پایان سال ۱۳۹۸ به میزان ۳۰ درصد درصدا و برای سال مالی مورد گزارش ۲۵ درصد میانگین مانده هفتگی تمامی هر حساب سپرده‌ای سال مالی قبل، تا سقف تضمین صندوق، تعیین شده است. بانک سهم خود را از حق عضویت سالهای ۱۳۹۳ لغایت ۱۳۹۸ بصورت علی‌الحساب به مبلغ ۷۰۳۰ میلیارد ریال پرداخت نموده و از بابت سهم سال مالی مورد گزارش نیز معادل ۱۸۶۱ میلیارد ریال (یادداشت توضیحی ۲-۲۵) ذخیره در حسابها منظور نموده است. کنترل فرآیند محاسبات و تعیین حق عضویت سالهای فوق الذکر، مستلزم انجام حسابرسی خاص می‌باشد.

۲۷- محاسبات تفاوت سود قطعی و علی الحساب سپرده‌های سرمایه‌گذاری به شرح یادداشتهای توضیحی ۳۹ الی ۴۲، در انطباق با مفاد بخشنامه شماره ۹۴/۶۹۳۸۳ مورخ ۱۳۹۴/۳/۲۰ بانک مرکزی مورد رسیدگی قرار گرفته، به استثنای پرداخت سود مازاد بر نرخهای مقرر مصوب شورای پول و اعتبار در برخی موارد و عدم احتساب سپرده‌های کوتاه‌مدت ارزش بلوکه شده در محاسبات سود مشاع، به مواردی حاکی از عدم رعایت مفاد بخشنامه مذکور برخورد نشده است.

۲۸- در اجرای ماده ۳۳ دستورالعمل اجرایی مبارزه با پولشویی توسط حسابرسان رعایت مفاد قانون مبارزه با پولشویی و آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی مرتبط، در چارچوب چک لیست‌های ابلاغی مرجع ذیربط و استانداردهای حسابرسی، توسط این سازمان مورد ارزیابی قرار گرفته است. باتوجه به استقرار واحد مبارزه با پولشویی در سطح شبکه بانک و انجام برخی از اقدامات موثر در این خصوص، مفاد قانون مزبور و دستورالعمل‌های قابل اجرا در سیستم بانکی در مواردی بطور کامل اجرایی نشده است.

سازمان حسابرسی

۱۹ تیر ۱۴۰۰

اصغر حسن پور

منوچهر فرشاد

سازمان حسابرسی